

Globális kihívások – lokális válaszok

Kerpely Klára
Klíma-energia Program
WWF Magyarország Alapítvány

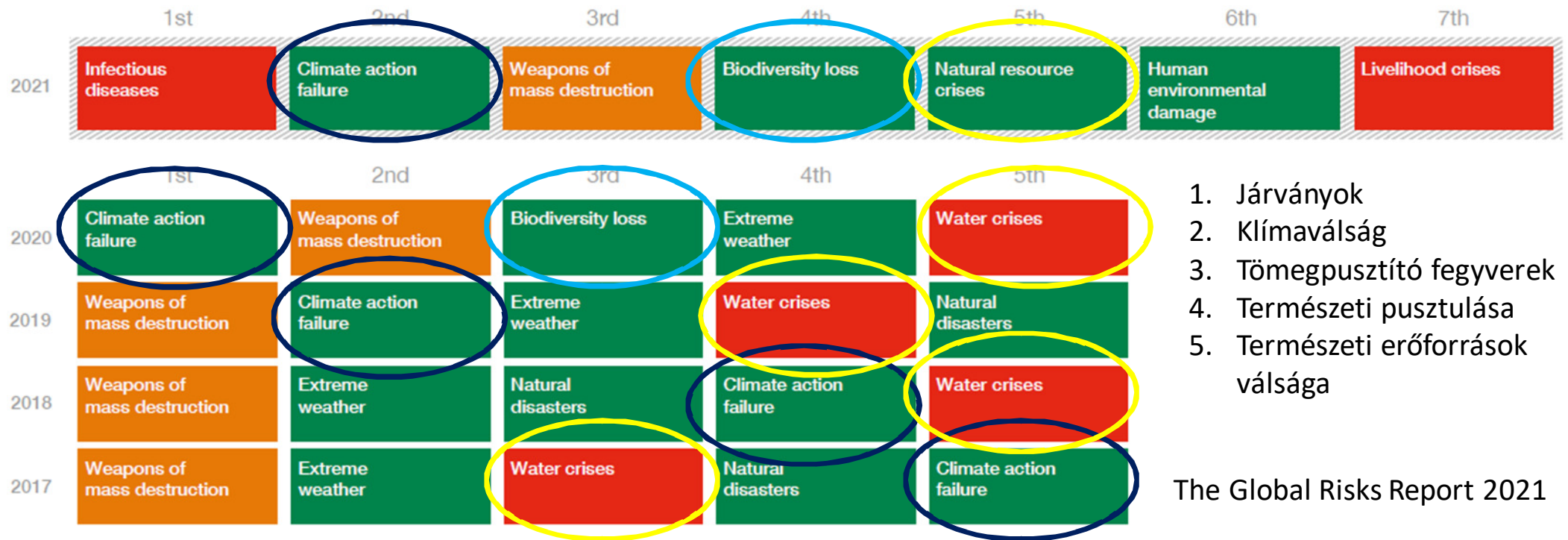

LIFE-MICACC projekt
LIFE16 CCA/HU/000115

2021.02.08. Klímakonferencia on-line

A legfenyegetőbb globális kockázatok

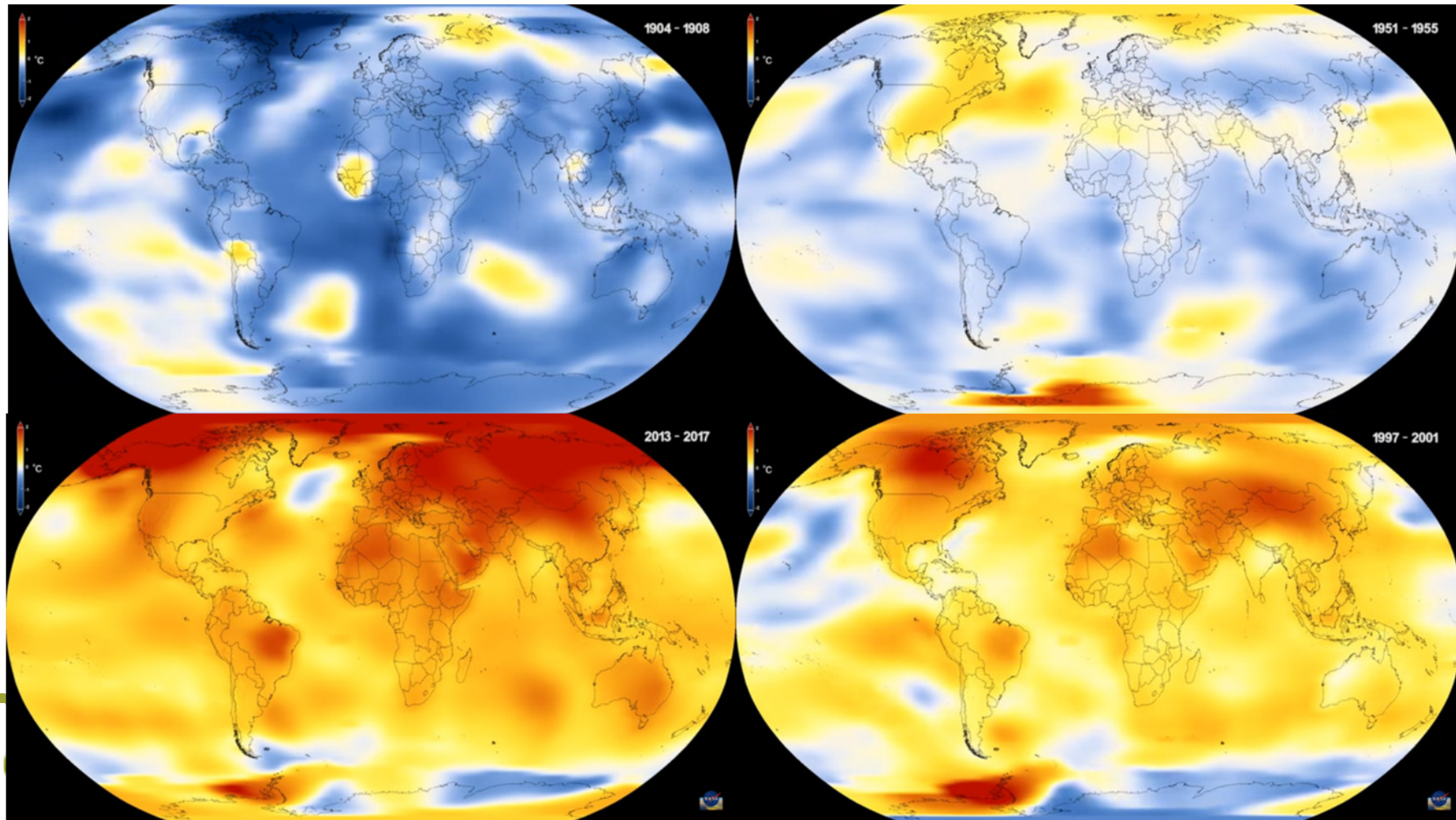

1. Járványok
2. Klímaválság
3. Tömegpusztító fegyverek
4. Természeti pusztulása
5. Természeti erőforrások válsága

The Global Risks Report 2021

Két összefonódó válság: Éghajlatváltozás

Ökológiai válság

ncia

Élő Bolygó
Index:
1970 óta
68%-os
hanyatlás

LIFE
LIFE:

KLÍMAKOCKÁZAT: 1.5°C HŐMÉRSÉKLETNÖVEKEDÉS

6%-a ROVAR-
8%-a NÖVÉNY-
4%-a GERINCSES-
fajoknak elveszíti a természetes
előfordulási területe legalább felét

100%-os
árvíz-kockázat-növekedés

1 MILLIÁRD
embert 5 évenként
hőhullámok sújtanak

350 MILLIÓ
városi lakos lesz kitéve
súlyos szárazságnak 2100-ig

100 ÉVENKÉNT
jégmentes nyár az
arktikus területeken

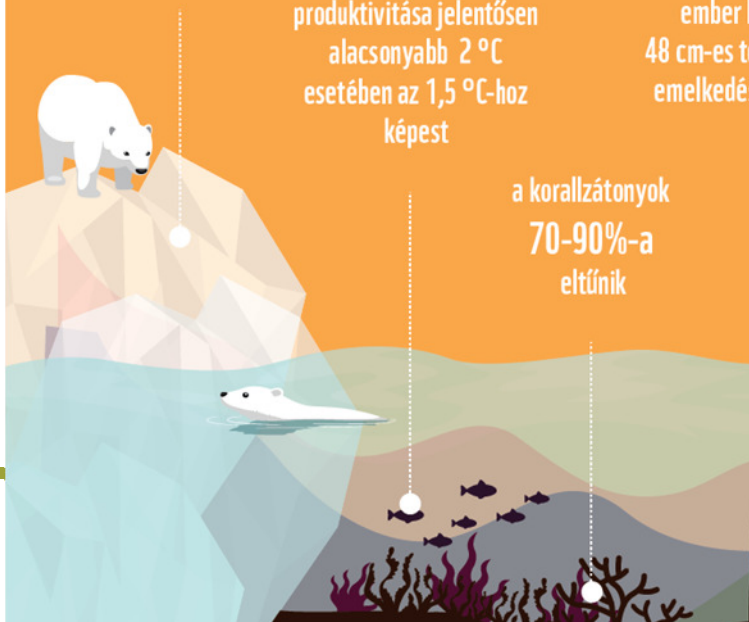
az óceánok
produktivitása jelentősen
alacsonyabb 2 °C
esetében az 1,5 °C-hoz
képest

46 MILLIÓ
ember lesz kitéve
48 cm-es tengerszint-
emelkedésnek 2100-ig

a korallzátonyok
70-90%-a
eltűnik

alacsonyabb gazdasági növekedés 2 °C
esetében, 1,5 °C-hoz képest, különösen az
alacsony jövedelmű országokban

a gabonaféléknek alacsonyabb lesz a
terméshozama és fehérjataralma a
trópusi övezetben

Klímaalkalmazkodási Csúcs 2021

Home

- Ráfordítások: cél az 50-50% (IMF, Világbank, gazdag államok)
- „Alkalmazkodási Cselekvés Évtizede 2030-ig”
- „1000 Város Alkalmazkodik Most”
- Természetre alapozó megoldások: Global Ecosystem-based Adaptation Fund (UNEP)

GLOBAL
CENTER ON
ADAPTATION

WORLD
RESOURCES
INSTITUTE

CITIES
NETWORK

UN HABITAT
FOR A BETTER URBAN FUTURE

1000 Cities Adapt Now – global program

The main goal of the 1000 Cities Adapt Now global program is to accelerate adaptation in 1000 cities by 2030. To achieve this, the program is promoting a comprehensive package of measures including the implementation of nature-based solutions, urban water resilience solutions and a transformative capacity building program. An alliance of core delivery partners will start implementation in a first batch of 100 cities. This program will focus on

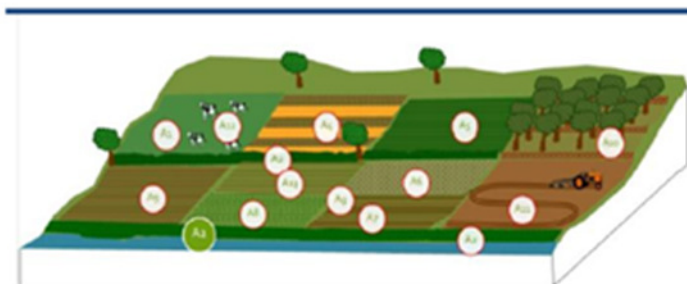

Természetre alapozó megoldások

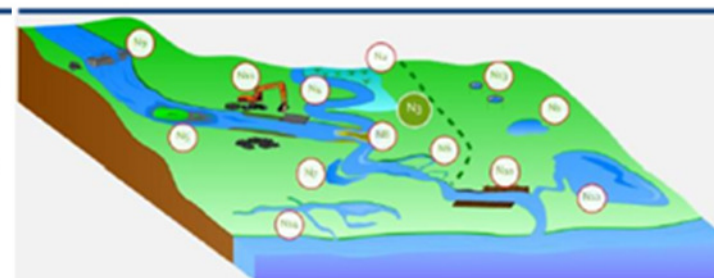
Víz megtartás

- Országosan
- Regionálisan
- Települési szinten
- Gazdálkodók területén
- Kertünkben

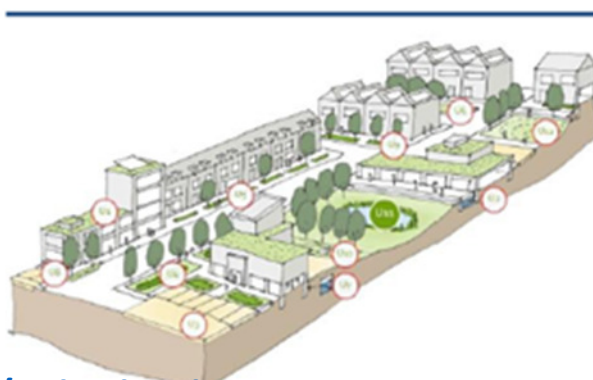
Mezőgazdaság

Hidromorfológia

Települési környezet

Erdőgazdaság

nwrn.eu/guide-hu/files/assets/basic-html/index.html#1

LIFE-MICACC projekt
LIFE16 CCA/HU/000115

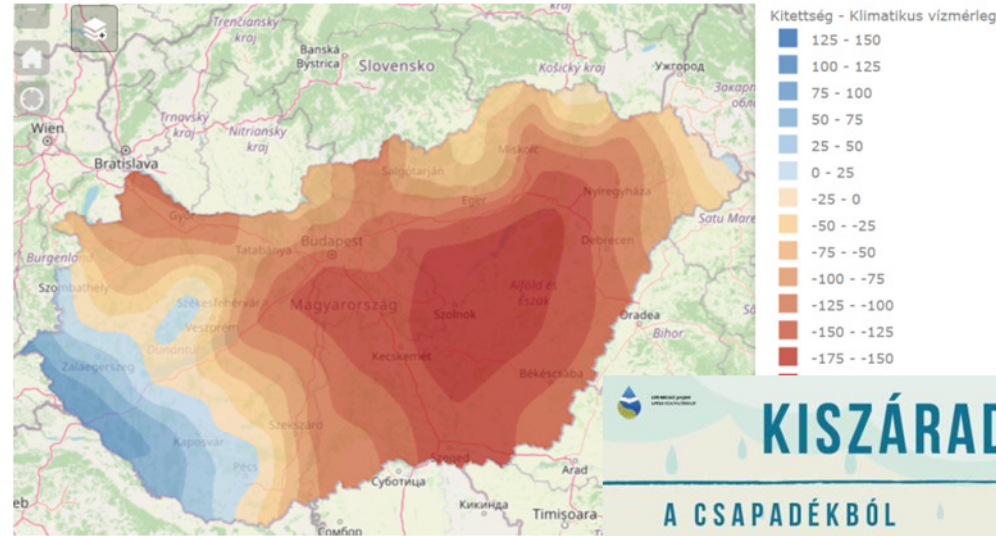
2021.02.08. Klímakonferencia on-line

Mérsékeljük az ország vízvesztő pozícióját

Folyóban gazdag, de csapadékban szegény medence

Éghajlati vízhiány: a párolgás nagyobb mint a csapadék

Folyókon 109 km³ víz érkezik, és 116 km³ víz távozik →
 7 km³ víz veszteség évente = 3,5 Balaton
 Belvízelvezető csatornák: évi 1,8 km³ vizet vezetnek el

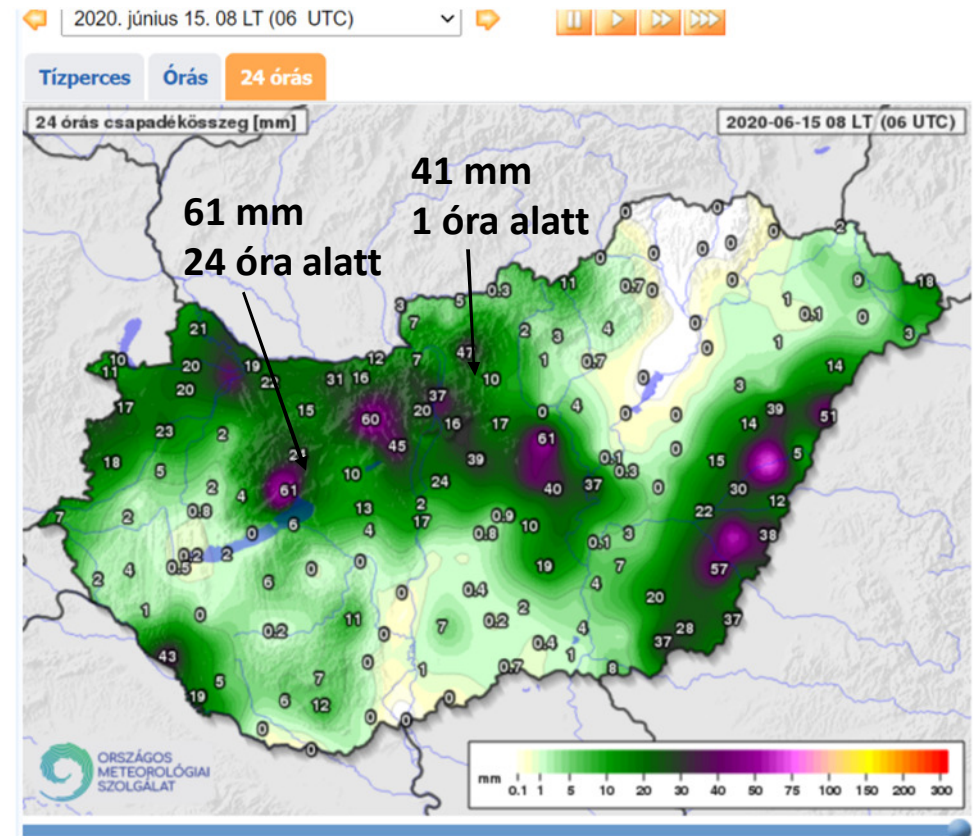
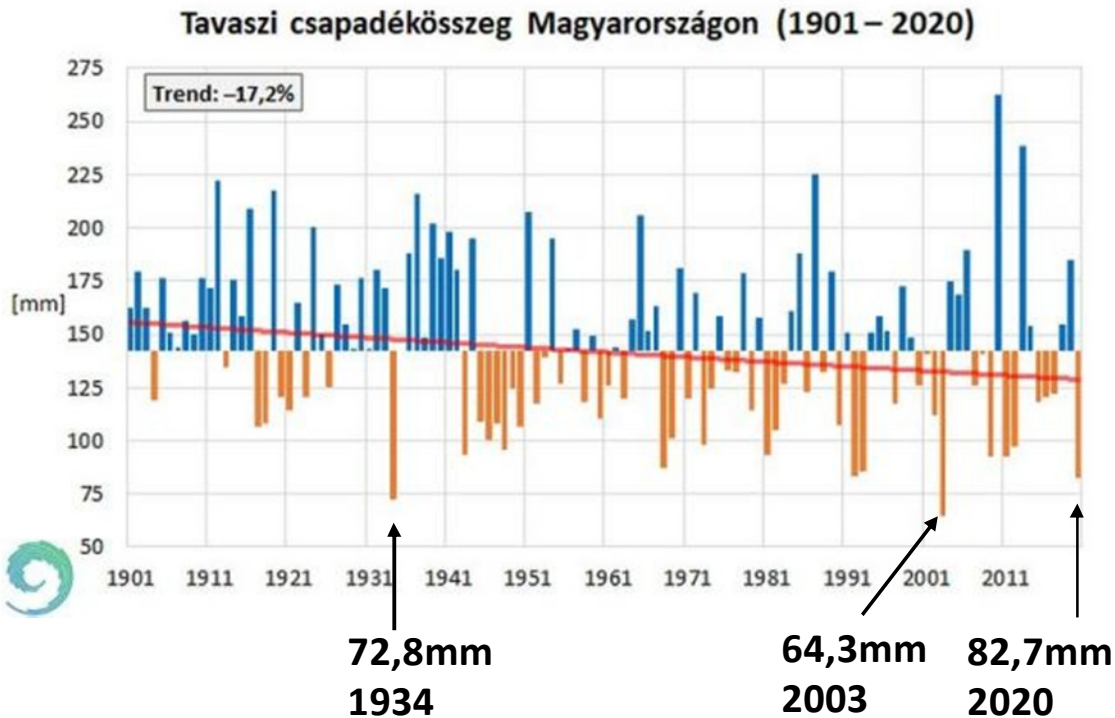
LIFE-MICACC projekt
 LIFE16 CCA/HU/000115

2021.02.08. Klímakonferencia on-line

Alkalmazkodni a növekvő szélsőségekhez kell

2020 tavasza a
3. legszárazabb 1901 óta

2020. 06. 14.
Villámárvizek országszerte

https://www.met.hu/omsz/OMSZ_hirek/index.php?id=2836&hir=Harmadik_legszarazabb_tavas_1901_ota_%E2%80%93_elozetes_elemzes

LIFE-MICACC projekt
LIFE16 CCA/HU/000115

2021.02.08. Klímakonferencia on-line

**Természetes tájelemek
+
Önkormányzati
vízmegtartás
=
Zöld-kék infrastruktúra,
szélsőségek kiegyenlítése**

Eróziós árkok, vízmosások

**Elhanyagolt
belvízelvezető csatornák**

Kubikgödrök, árterek

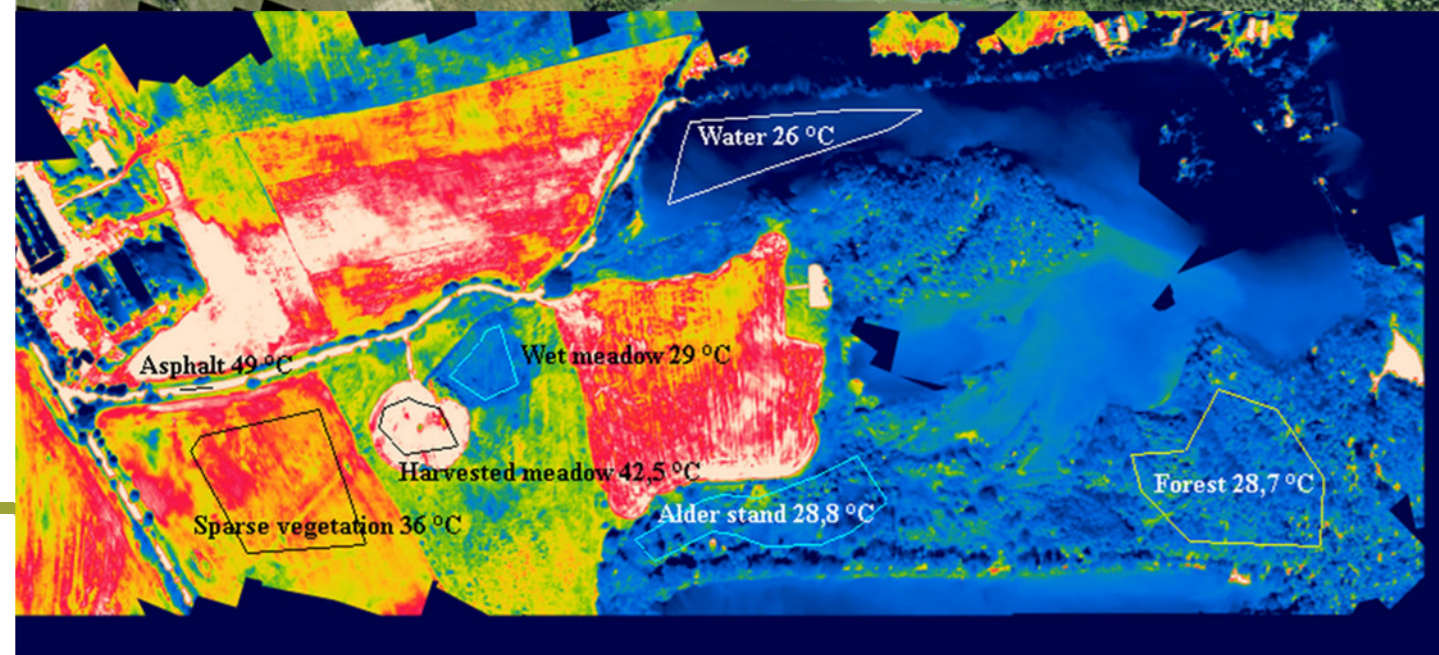
**Természetes mélyvonulatok,
belvizes területek**

LIFE-MICACC projekt
LIFE16 CCA/HU/000115

2021.02.08. Klímakonferencia on-line

Klímaalkalmazkodás kulcsa:

- Helyi közösség
- Természetes élőhelyek

- Vizek, nedves élőhelyek
- Erdők
- Extenzív gyepek

Vízmegtartás települési környezetben

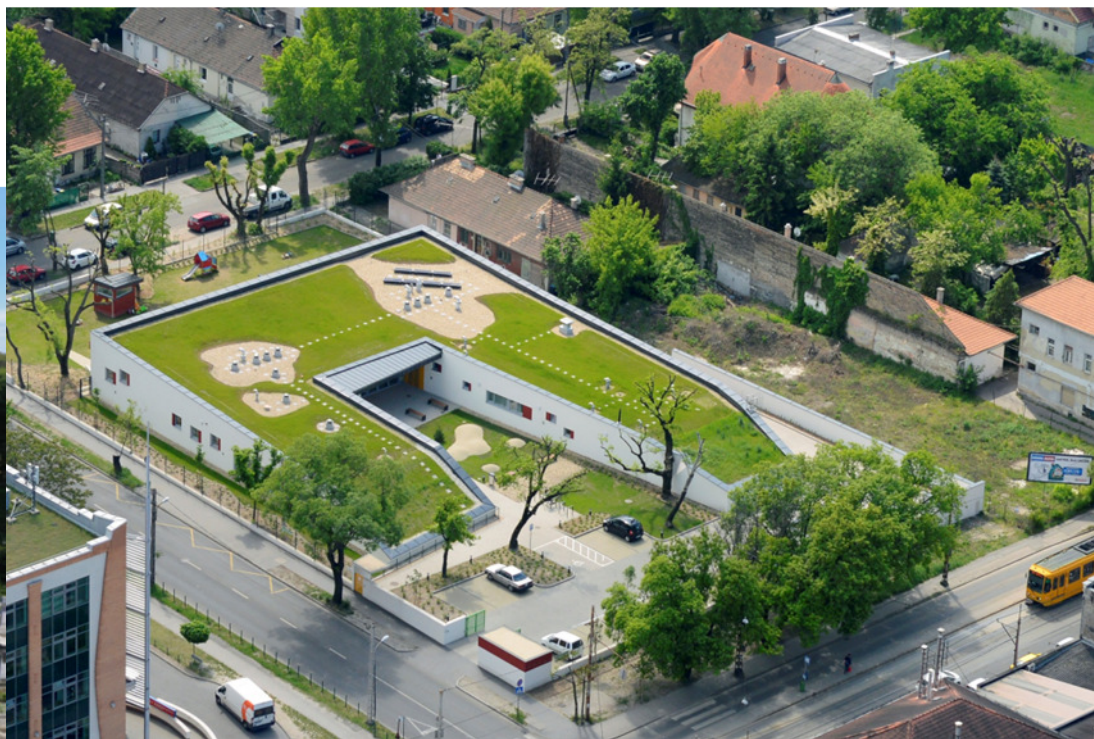
- Belterület – külterület egységes kezelése
 - Burkolatlan, füvesített csapadékvíz-szikkasztó árkok
 - Tavak, csapadékvíz-tározók, vizesélőhelyek
 - Beszivárogtató kavicságyak, árkok és medencék
 - Esőkertek
 - Belterületi patakok kiszélesítése, part ellaposítása
 - Záportározásra is jó többfunkciós területek, pl. sportpályák
 - Városi fák, parkok és erdők
 - Esővízgyűjtés földalatti tartályokban
 - Zöldtetők
 - Vízáteresztő szilárd burkolatok
- > Egészségesebb, szebb környezet
-> Hőszigetek, hőhullámok mérséklése
-> Elöntések megelőzése
-> Élőhelyek teremtése

Szürkevíz és csapadékvíz helyben tartása

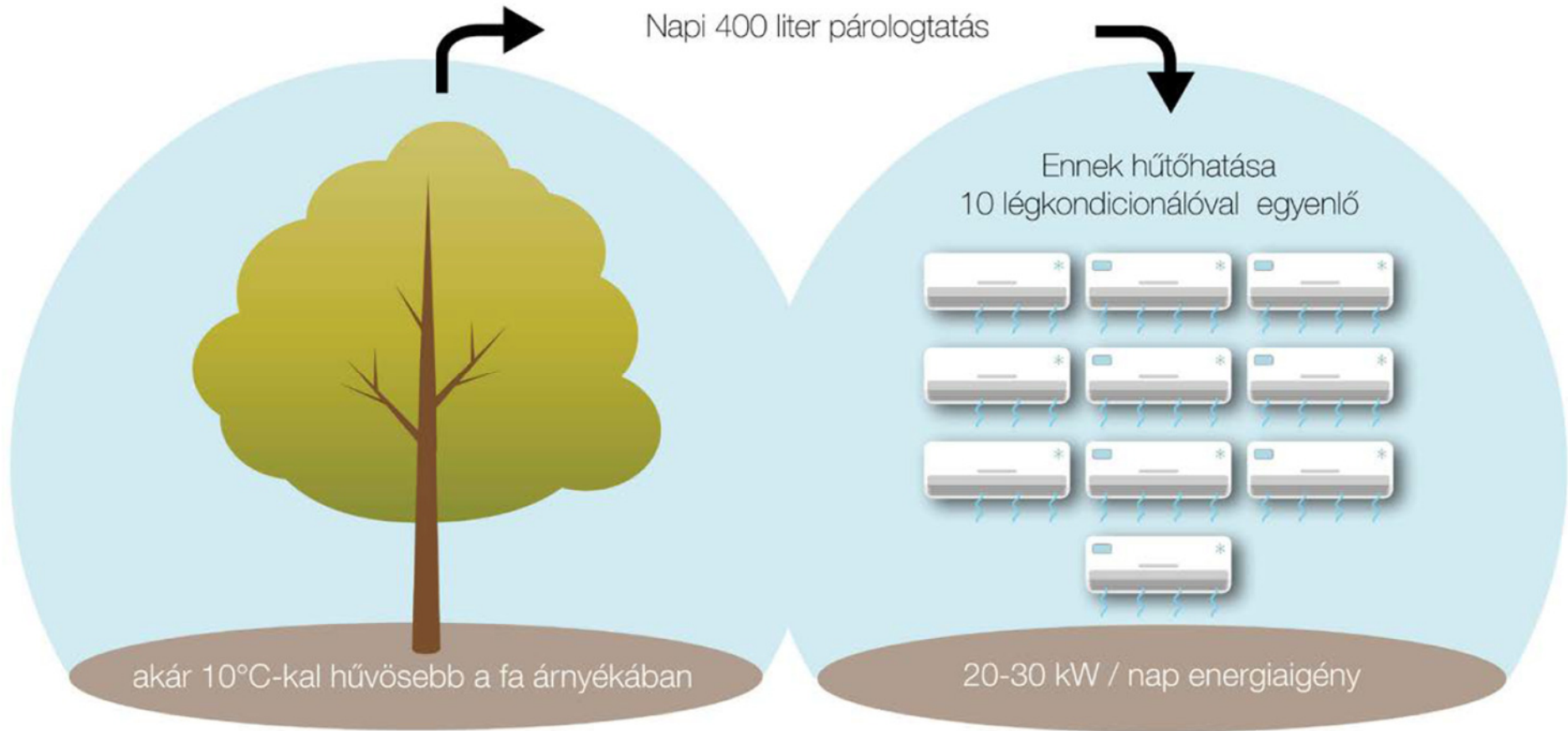
Zöldtető középületeken

line

Fotó: Civertan stúdió, tervező: Zimborás Gábor, Kiss Róbert

Egy 10 méter lombkorona átmérőjű városi fa

Forrás: ZÖLDINFRASTRUKTÚRA FÜZETEK 3. VÍZÉRZÉKENY TERVEZÉS A VÁROSI SZABADTEREKEN

7. ábra: Egy fa hatása a városi klímára

2021.02.08. Klímakonferencia on-line

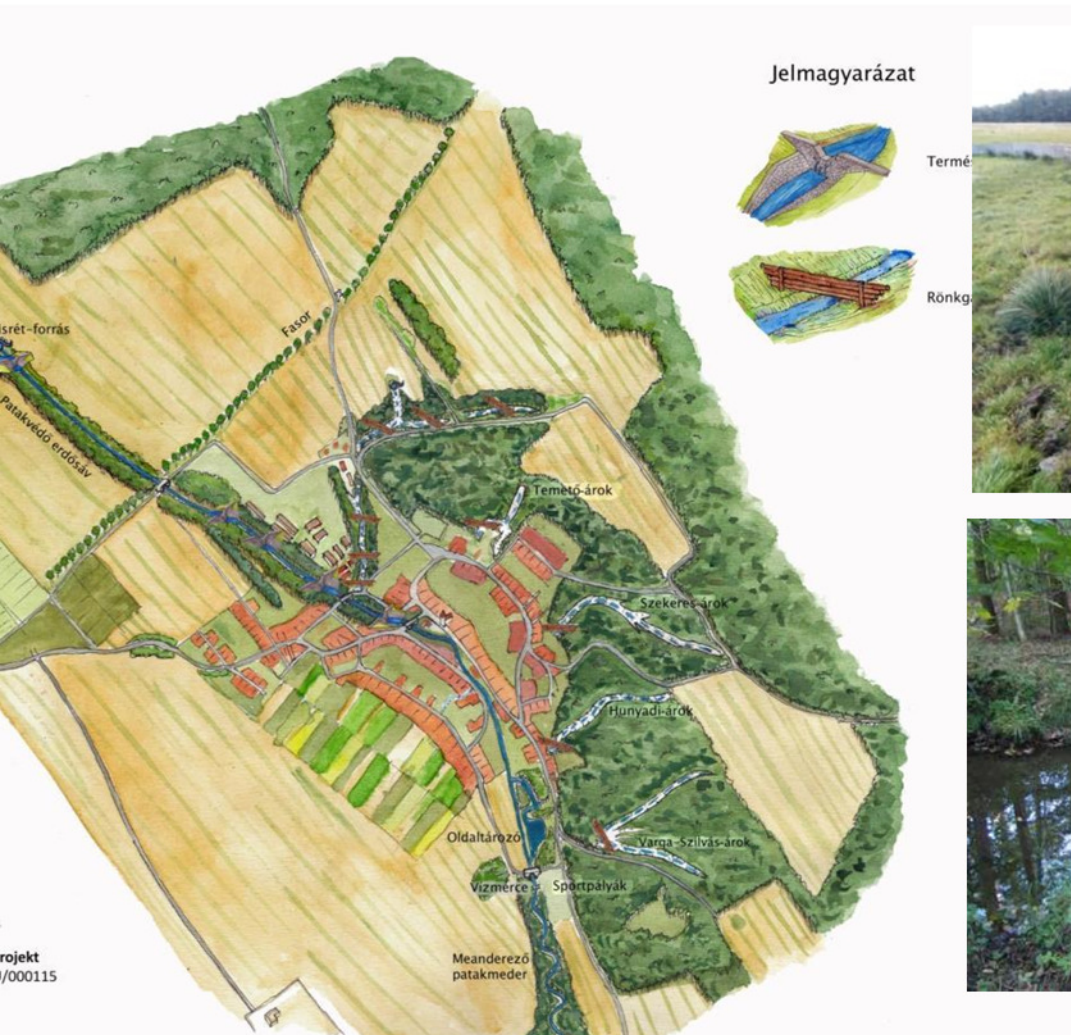

Vízmegőrző megoldások erdős területeken

- Erdők megőrzése és ültetése a vízgyűjtők felső részén
 - Szálalás, folyamatos erdőborítás melletti gazdálkodás
 - Célzott erdősítés a helyi csapadékképződés elősegítésére
 - Hordalékfogó medencék, lefolyás-lassító öblök
 - Rönkgátak, rözsegátak és akadályok vízmosásokban
 - Elárasztható lapos területek záportározásra
 - Utak és átereszek megfelelő tervezése
 - Erózió-mentes erdei közlekedés
 - Vízparti puffersávok erdősítése
- > Egészségesebb erdők
- > Kételtű-élőhelyek
- > Települések védelme
- > Erózió, villámárvíz megelőzése

Villámárvíz-megelőzés lefolyáslassítással a felső vízgyűjtőn

Vízmeőrőző gyakorlatok a mezőgazdaságban

- Védő erdősávok, mezsgyék és sővények
 - Forgatás nélküli és alacsony műveléses mg.
 - Takarónövények, talajszerkezet javítása
 - Mélylazítás, beszivárogtatás
 - Tavacskák és vizesárok
 - Belvíztározás
 - Talajművelés szintvonalak mentén, lejtőre merőlegesen
 - Mulcsolás
 - Gyepeken kisebb állatsűrűség
- > Csökkenő aszályérzékenység
- > Erózió mérséklése
- > Talaj védelme és javítása
- > Biodiverzitás növelése

Mezőgazdasági tájak helyreállítása

és vízmegtartó vízgazdálkodás

Zsoldos Márton 2019.

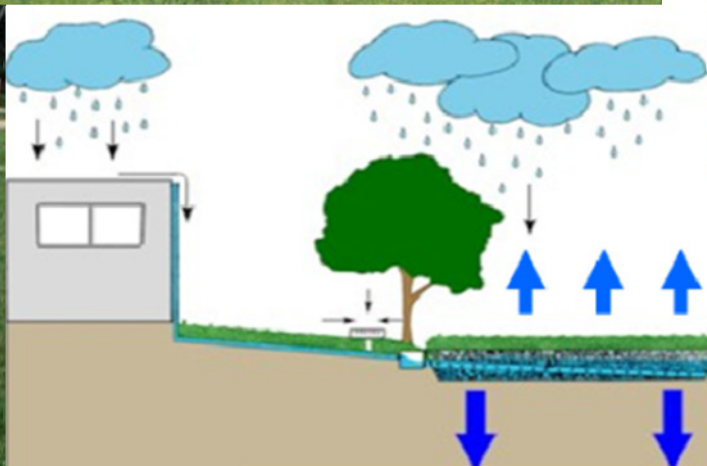
Élővizek vízmegőrzést segítő kezelése

- Árterek visszacsatolása, víz szelíd szétterítése
 - Holtágak összekötése a folyóval
 - Folyók visszakanyargósítása, lefolyáslassítás
 - Vizesélőhelyek helyreállítása
 - Patakmedrek természetessé alakítása
 - Természetes partvédelem, parti növényzet
 - Mesterséges partstabilizálás eltávolítása
 - Gátak lebontása, áthelyezése
 - Vésztározók természetessé alakítása
 - Tavak élőhely-rehabilitációja
- > Természetpusztulás megállítása
- > Kiszáradás, vízvesztő helyzet megfordítása
- > Turisztikai vonzerő
- > Javuló árvízi biztonság

Lakossági kommunikáció

- Esővízgyűjtés otthon
 - Esőkert, beszivárogtatás
 - Extenzív zöldtető
 - Ne engedjük az esőt a közcsatornába!
- > Élhető környezet
-> Klímatuszatosság nő
-> Javuló elégedettség

Köszönöm a figyelmet!

Kerpely Klára
WWF Magyarország Alapítvány

klara.kerpely@wwf.hu
+36302337368

LIFE-MICACC projekt
LIFE16 CCA/HU/000115

2021.02.08. Klímakonferencia on-line

